

Namn: .....

Personnummer:..... Program och årskurs: .....

Tentamen del 1
Numeriska metoder SF1544 och BE3003
08.00-11.00 12/4 2017

Gränsen för betyg E är 14 poäng (inklusive bonuspoäng).

Inga hjälpmedel är tillåtna (ej heller miniräknare).Skriv svaren på dessa papper med **namn och personnummer på varje papper**.**Bonus.** Ange dina bonuspoäng från kursomgången HT16 här:

Del 2 rättas bara om denna del 1 är godkänd (även om kontrollskrivningen är godkänd).

1. (2p) Matlabkoden

```
N=10;
x=1;
for n=1:N
    x=0.5*(x*x+0.75);
end
display(x)
```

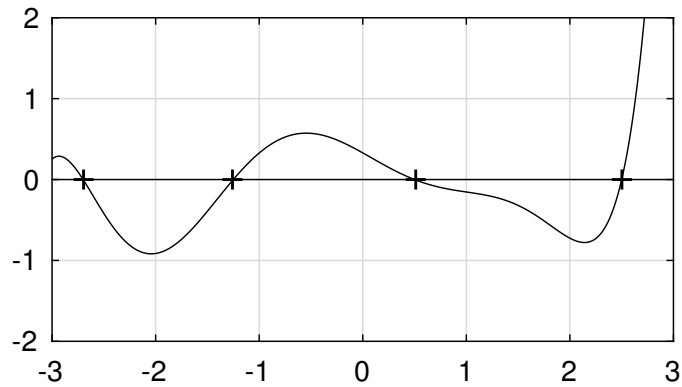
ger en utskrift som är närmast

 0.2 0.8 2.0 0.3 1.0 2.1 0.5 1.3 3.0 0.6 1.5 inget, eftersom koden ej fungerar.

2. (2p) I figuren visas en funktion $f(x)$ med fyra nollställen, $\bar{x}_1 = -2.7$, $\bar{x}_2 = -1.25$, $\bar{x}_3 = 0.5$ och $\bar{x}_4 = 2.5$. Antag att approximationerna $\tilde{x}_i$, $i = 1, 2, 3, 4$ har beräknats för de fyra nollställena, så att det gäller $|f(\tilde{x}_i)| \approx 10^{-3}$, $i = 1, 2, 3, 4$.

För vilket nollställe kan du vänta dig att felet i approximationen, $|\tilde{x}_i - \bar{x}_i|$ är minst respektive störst?

- a) (1p) Det minsta felet förväntas i approximationen för nollställe

- $\bar{x}_1$
   $\bar{x}_2$
   $\bar{x}_3$
   $\bar{x}_4$

b) (1p) Det största felet förväntas i approximationen för nollställe

- $\bar{x}_1$
   $\bar{x}_2$
   $\bar{x}_3$
   $\bar{x}_4$

3. (3p) Ett steg med Newtons metod för att lösa

$$y - x^3 = 0$$

$$x^2 + y^2 - 1 = 0$$

med startgissningen $x = 1$ och $y = 2$ ger y approximationen

☒ 1.0	☐ 1.8	☐ 2.6
☐ 1.2	☐ 2.0	☐ 2.8
☐ 1.4	☐ 2.2	☐ 3.0
☐ 1.6	☐ 2.4	☐ något annat

4. (2p) Trapetsregeln med 25 lika stora intervall ger integralen $\int_0^{25} x \, dx$ approximationen

☐ 310	☒ 312.5
☐ 311	☐ 313
☐ 311.5	☐ 313.5
☐ 312	☐ något annat.

5. (3p) Antag att

$$y'(x) = xy(x), \quad x > 0$$
$$y(0) = 1.$$

Två steg med explicita Eulermetoden och steglängden $\Delta x = 0.2$ ger $y(0.4)$ approximationen

☐ 1.0	☒ 1.04
☐ 1.01	☐ 1.05
☐ 1.02	☐ 1.1
☐ 1.03	☐ något annat.

6. (2p) Matlabkoden

```
N=10000;  
S=0;  
for n=1:N  
    x=rand(1);  
    S=S+pi*sin(pi*x);  
end  
display(S/N)
```

ger en utskrift som oftast är närmast

☐ 1	☐ $\frac{1}{4}$	☒ 2
☐ $\frac{1}{2}$	☐ $\frac{1}{5}$	☐ 3
☐ $\frac{1}{3}$	☐ $\frac{1}{6}$	☐ 4

Kommandot `help rand` ger utskriften: `rand` Uniformly distributed pseudorandom numbers. `R = rand(N)` returns an N-by-N matrix containing pseudorandom values drawn from the standard uniform distribution on the open interval (0,1).

7. (2p) Lösningsvektorn $(u_0, u_1, \dots, u_N)$, definerad av

$$-\frac{u_{n+1} - 2u_n + u_{n-1}}{(\Delta x)^2} + \frac{u_{n+1} - u_{n-1}}{2\Delta x} = 1, \quad n = 1, 2, 3, \dots, N-1$$
$$u_0 = 0$$
$$u_N = u_{N-1}$$

med $\Delta x = 1/N$, ger en approximation u_n av $u(n\Delta x)$ som löser

- $-u''(x) + u(x) = 1, x \in (0, 1)$ och $u(0) = 0, u(1) = 0$
  $-u''(x) + u'(x) = 1, x \in (0, 1)$ och $u(0) = 0, u'(1) = 0$
  $-u(x)u'(x) + u'(x) = 1, x \in (0, 1)$ och $u(0) = 0, u(1) = 0$
  $-u''(x) + u(x) = 1, x \in (0, 1)$ och $u'(0) = 0, u'(1) = 0$
 något annat.

8. (2p) För en iterationsmetod uppskattas felen e_n i iterationerna till

$$e_3 = 0.5017, \quad e_4 = 0.0991, \quad e_5 = 0.0205, \quad e_6 = 0.00396.$$

Vilken konvergensordning verkar metoden ha

- 0, d.v.s. ingen konvergens
 1, d.v.s. linjär konvergens
 2, d.v.s. kvadratisk konvergens
 3, d.v.s. kubisk konvergens
 något annat.

9. (2p) Modellen $y = ax + b$ anpassad i minstakvadratmening till mätvärden (x, y) givna av $(1, 0), (2, 2), (4, 4)$ ger b lika med

- 2
 -1.7
 -1.3
 0
 -1.0
 -0.7
 -0.3
 något annat.